

noy 2677

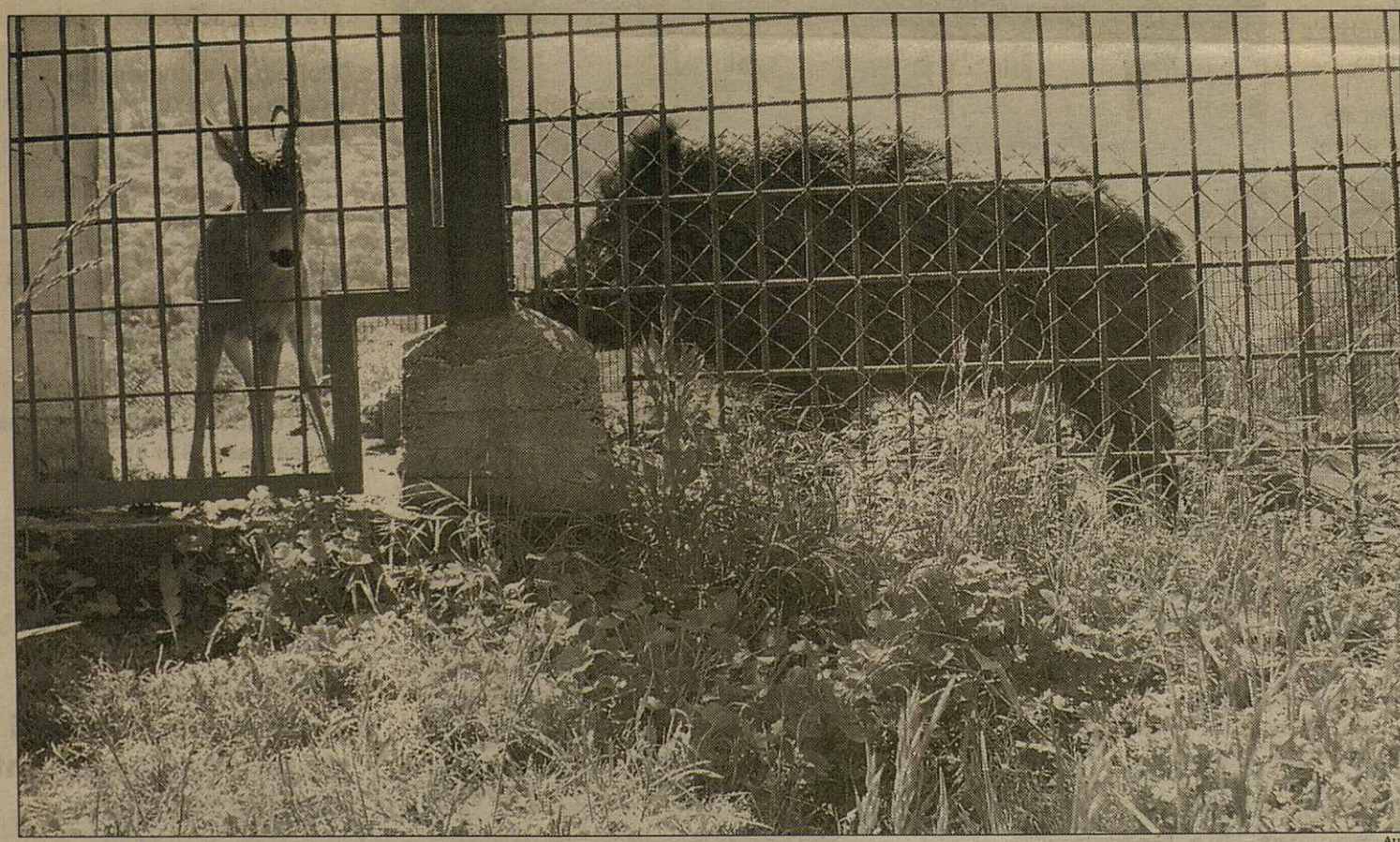
UPV
CEDOC
DIPÒSIT
E. Simó

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A V U I**

DISSABTE
10 D'AGOST
DE 2002
N. 23

Eth Conselh e er Ajuntament de Bossòst vòlen un parc visuau Es installacions se plaçarien ena zòna deth Portilhon, ena termièra de Bossòst

realizar eth projècte e tanben deth finançament, tan deth projècte com dera construccion e mantenement deth parc. Er Ajuntament de Bossòst negociarie tamb es propietaris des terrenes particulars e

Era antiga casèrna dera Guardia Civil serie eth centre de contaròtle

cedirie es terrenes comunaus afectadi. Er Ajuntament ditz que "ve tamb fòrça simpatia e talents eth projècte, pr'amor que representarie ua bona manèra d'atreir visitants en Baish Aran". Arténher aquest projècte representarie era oportunitat de veir era fauna deth parçan en sòn medi naturau, sense cap de perill, pr'amor qu'es desparièrs recoruts anarien protegits tostemp tamb barralhes metalliques qu'impedirien eth contacte entre es visitants e es animals que aucupen es installacions.

Ena actualitat i a ua petita instalacion en Vilach

Redaccion
QUATE LÒCS

Er Ajuntament de Bossòst e eth Conselh Generau d'Aran vòlen passar era construccion d'un parc visuau ena zòna deth Portilhon, ena termièra de Bossòst. Segontes hònts der Ajuntament de Bossòst, "aquest ei un projècte que se tròbe encara en estat embrionari, mès encara lo cau acabar de perfilar". Eth primèr pas que s'a de seguir ei arribar a un acòrd tamb es

propietaris des terrenes que s'an manifestat cossent tamb eth projècte e tamb voluntat de cooperar, mès cau esclarir en quini tèrmes se poderien cedir es terrenes afectadi. Eth projècte iniciau considèrè

era possibilitat d'empregar era antiga casèrna dera Guardia Civil com centre d'informacion e contaròtle deth parc. Se i plaçarien es intallacions qu'auesse de besonh: eth veterinari, ua petita cafeteria e

un musèu de natura qu'ajudèsse as visitants a conèisher tot eth parçan, fauna e d'autres particularitats. Segontes er acòrd ath que s'a arribat, eth Conselh Generau d'Aran serie er encargat de

Aguesta setmana en
AUÉ

An reformat er Ajuntament e eth Poliesportiu de Les

Se sage de recuperar jòcs tradicionaus coma es quilhes

Eth pòble de Les a dejà prèsta era remodelacion der Ajuntament

S'a adjudicat per 252.000 èuros eth Plan Parciau des entorns dera Baronia, uns 14.000 mètres quarrats

Redaccion
LES (QUATE LòCS)

Er Ajuntament de Les a estat objècte d'ua prigonda remodelacion tamb era finalitat de modernizar e adequar era bastissa as nauï besonhs. Eth còst totau dera òbra a estat d'uns 150.000 èuros, despartidi entre es despàrièrs actuacions que s'an hèt.

D'un aute biais, era antiga casèrna dera Policia Nacionau se rehè e serà era Oficina de Torisme, que quedarà installada ena planta baisha. Segontes informe Emilio Medan, baile de Les, ena prumèra planta se i vò plaçar ua oficina transfronterèra, era mission dera quau serie facilitar as comerciants e empresaris era activitat economica des dus costats

d'era termièra. Eth humarau se transformarà en ua sala d'amassades. En un aute orde de causes, s'a adjudicat eth Plan Parciau qu'afècte as entorns dera Baronia per 252.000 èuros. Ena zòna, d'uns 14.000 mètres quarrats, se i pòden bastir 22 viuendes unifamiliars e actuaument s'urbanize entà permèter era edificacion.

Vòlen daurir dues naues oficinas, ua de Torisme e ua Transfronterèra

S'an abilitat burèus que permeten diferenciar departaments com es servicis socials, eth jutjat e es pròpris der Ajuntament. Era sala dera planta baisha s'a premanit entà poder-i celebrar actes coma exposicions, nòces civils o amassades. Era sala d'actes s'a daurit ath carrèr e s'a ampliat. Eth humarau s'abilite coma archiu foncionau des documents enquiath sòn traspàs ar Archiu Istoric d'Arròs.

Er Ajuntament de Les a estat remodelat en prigondor

Brèus

Eth barri antic de Vielha receberà era inversion d'uns 2 milions d'èuros

■ Eth Ministèri de Foment e eth de Cultura, deth govèrn espanhòu, an decidit incorporar era òbra de renauida e melhora deth barri antic de Vielha ena cession per concèpte der un per cent culturau, en tot finançar era mitat deth pressupòst. Era auta mitat, demore a cargue deth consistòri de Vielha e Mijaran.

Segontes er avantprojècte der Ajuntament, era òbra costarà 2.100.000 èuros, atau qu'era inversion deth Ministèri de Foment serà de 1.050.000 èuros, e se despartirà en tres exercicis pressupostaris. Eth projècte entà apariar eth barri istoric de Vielha contèmple actuacions coma era adequacion des carrèrs, melhora der abastiment d'aigua, er enlumenat e es accèssi as bastiments istorics, com ei eth cas deth musèu etnologic, "era tor deth Generau Martinhon" o era fabrica dera lan.

Tanben son previstes actuacions sus quauqua casa particulara d'interès istoric e era glèisa parroquiau. Ath delà, se crearàn zònes tà pedanhs. Atau madeish, se bastiràn tres passatges sus er arriu Nere entà permèter ua melhor comunicacion entre es dus marges, en tot hèr eth transit mès fluïd. Un des nauï pònts que crotzarà eth Nere serà entath transit rodat.

Eth Palai de Gèu a organizat un estagi de perfeccionament entà patinadors

■ Pendent tot er ostiu, deth ueit de juliol ath sies de seteme, se realize un estagi de patinatge sus gèu en Palai de Gèu de Vielha. Aguest cors de perfeccionament a estat organizat peth Palai de Gèu e va dirigit a toti aqueri patinadors que volguen perfeccionar era sua tecnica o estil. Es participaires son majoritàriament aranesi, mès tanben i assistissen patinadors de clubs com eth Fotbòl Club Barcelona o bèth club de Toulouse.

Agenda

EXPOSICION

Arties

■ Exposicion "Fars deth sègle XX: Sigmund Freud" ena glèisa de Sant Joan d'Arties. Enquiath 9 de junh, en orari de 17 a 21 ores, de dimars a dimenge.

INSCRIPCIONS

■ VI Corsa e Caminada des Pòbles, e III Corsa Juvenil. Inscricions enquiath 1 de seteme enes telefons 606 113 548 e 973 642 469

HESTES

Les

■ Dissabte 10 e dimenge 11. Mercat artesanau.

Mont

■ Dissabte 10. Hèsta Major de Sant Laurenç

Bossòst e Vielha

■ Dimenge 11. Tardes de Gresca. En Bossòst tàs 17,00 ores e en Vielha entàs 19,00 ores.

Salardú

■ Dimèrcles 14. Mercat nocturn.

Garòs, Vilamòs, Bossòst, Vila, Gausac, Bausen e Begós.

■ Hèstes Majors de Sta. Maria e Sant Ròc. Jòcs entara mainadera, monaques e balh.

Servicis

CONSELH GENERALU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMÍ D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

QUATE LÒCS

Les aurà acabat eth "pòli" entar iuèrn

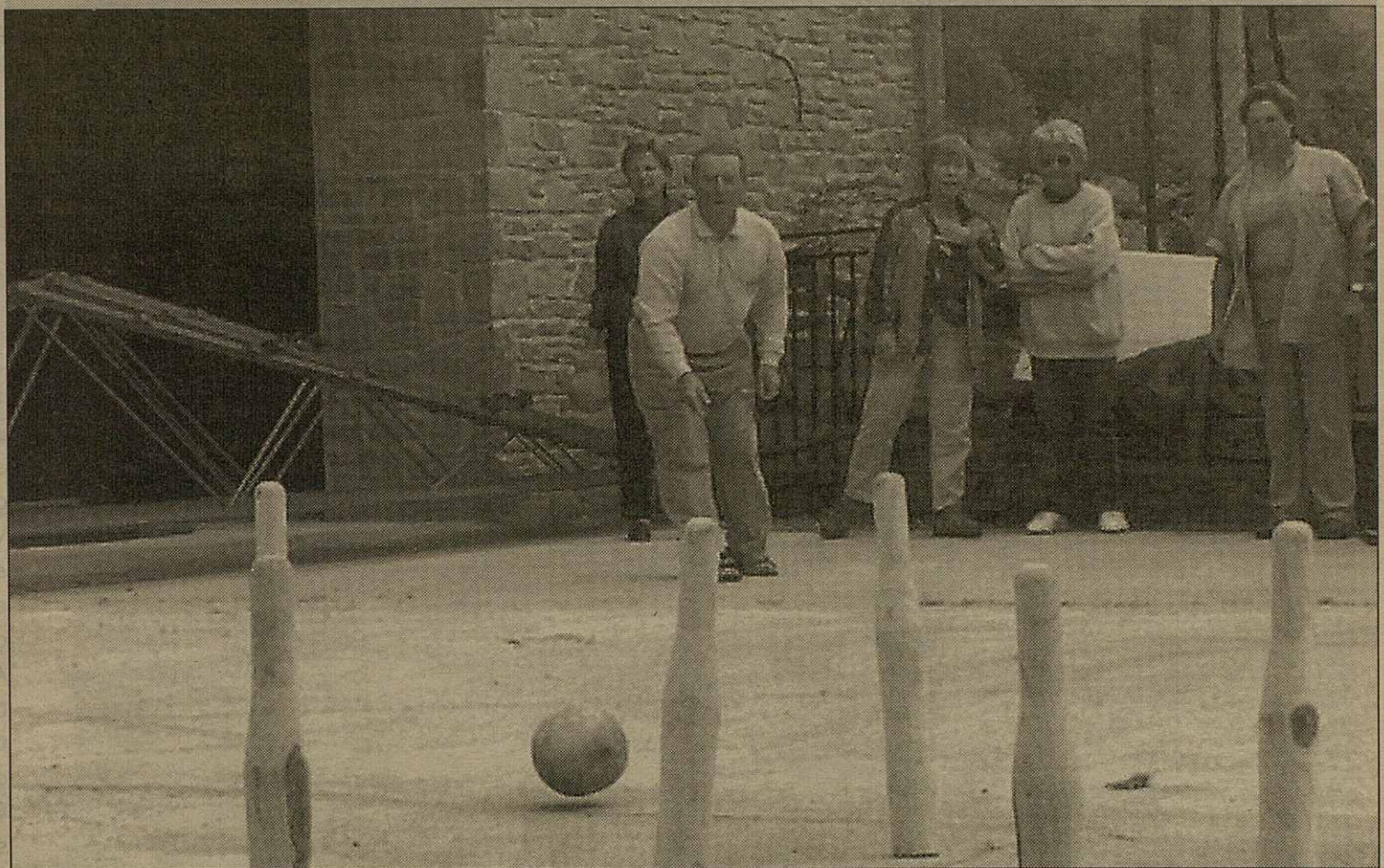
Redaccion
LES

Era prumèra part des òbres de reforma e melhora deth Pabelhon Poliesportiu de Les an estat adjudicades ara empresa aranesa Construcciones Rodriguez Rego, de Vielha. Segontes er alcalde dera poblacion, Emilio Medan, s'invertirà un totau de 54.091 èuros ena construccion de nau

S'invertirà un 110.000 èuros enes reformes

lavabos e vestiaris. Era dusau fasa dera òbra serà eth bastiment d'un nau tet. en lòc der actua. Aguesta actuacion s'a de hèr pr'amor deth deteriorament qu'a patit er actua tamb eth pas deth temps. Eth nau tet, parion qu'eth que i auie enquia ara, serà de lòsa sintetica, pr'amor qu'era estructura dera bastissa non a de tier un pes excessiu, e tanben pr'amor qu'ei demostrat eth bon resultat d'aguest tipe de lòses. Eth cambi de tet s'adjudicà era pròplèu tardor e s'a calculat un pressupòst de 66.111 èuros entà poder realizar aguesti trabalhs de desmontar eth tet actua e installar eth nau. Era òbra serà prèsta aguest pròplèu iuèrn.

LAISSA

Es quilhes s'an de hèr a quèir tamb eth tacon, que tanben ei de husta

Se celèbre eth prumèr campionat de quilhes dera Val d'Aran

Era Associacion Gegant Mandrònius organize jòcs tradicionaus enes hèstes des pòbles petiti

Redaccion
VILAMÒS

Hè dus ans qu'era Associacion Mandrònius comencèc era organizacion de jòcs tradicionaus entara mainadera pendent es hèstes des pòbles. Açò ac heren en tot organizar es espacis infantils enes hèstes de Bagergue, Casau e Unha. Enguan, es pòbles que s'an hijut ara iniciatiua son Vilac, Vilamòs,

Bausen, Es Bòrdes e Aubèrt. Es jòcs que se premanissen son diuersi e se'n hè quauqu'un de mès modèrn en tot satisfèr era demana des mainatges. Comencen era animacion tamb activitats musicaus coma balhs e cants, en tot permèter era participacion des adults presentis, e seguissen tamb eth trincaoles, corses de sacs, boti mèli, corses de chanques, amortar era candela, màgia

penjada, o cauishigar glòbes. Era recuperacion deth jòc tradicionau l'an adreçat des d'est'an passat as quilhes. Aguest ostiu seleccionen ua parelha en cada hèsta entà que participe en "I Trofeg Val d'Aran de quilhes". Eth jòc, que se manten viu en Tredòs e Unha, consistís en hèr a quèir nau quilhes qu'abantes s'an plaçat en tèrra. I a dues modalitats, ena prumèra se

placen es quilhes en tres rengs de tres, e tamb eth tacon (bòla irregulara de husta) se hèn a quèir eth maxim nombre de quilhes possible. Ena segona, se placen es ueit quilhes en tot entornejar era quilha de cap redon o quilha "nau" e se pòt tirar era deth miei o es ueit deth torn en tot deishar dret eth "nau". Es quilhes les a hètes Gabriel Vidal, de husta e en tot seguir eth modèl des que se tiegen abantes.

Es equipas de competicion que se concentren ena Val d'Aran avaloren es installacions esportives que pòden emplegar, ath delà dera pista de gèu. Equipas de Paris, Madrid, Toulouse e es competidors internacionaus dera equipa catalana premanissen era sason luenh der entorn abitau

CASTIÈRO

Estagis d'entrenament entàs equipas d'elèit de patinatge sus gèu

Redaccion
VIELHA

Eth Palai de Gèu de Vielha acuelh, pendent tot er ostiu, estagis de patinatge sus gèu. Eth hèt qu'es pistas de gèu des ciutats acostumen a barrar es sues installacions en mes d'agost. Er ostiu ei eth periòde de precompeticion entàs patinadors e es bones condicions dera installacion

aranesa afavorissen qu'es clubs realizen en Aran entrenaments intensius. En mes de juriòl heren es sòns entrenaments equipas Paris e Toulouse e, enquith trenta un d'agost, passaràn per aciu era equipa de competicion de Mahadahonda (Madrid), ua auta de Paris (entrenada per Frédéric Arpagès) e era equipa d'elèit catalana qu'includís as aranesi Marc Gironella, Juan Legaz e Manuel Legaz.

A Mandrònius de tostemp se l'a coneishut coma un bravàs, encara ara bare tamb era mainadera

Mandrònius dance en Betlan eth dia dera hèsta

Era istòria de Mandrònius date deth sègle I abantes de Crist, diden qu'ère un brave òme, vesin de Betlan e fòrça gran, semble èster que hège mès de tres mètres de nautadal! Ath delà, ère fortègàs coma un os e non li shautaue pelejar-se, encara que'n sabie de defèner ara sua gent e ara tèrra.

Lutaue s'ac calie hèr, e quan ac hège, tostemp que guanhaue. Es sòns enemics lo cercauen de contunh, atau que s'amagaue en ua tuta de quaranta mètres de hons qu'auie bastit eth madeish en tot horadar eth malh, ath dejós deth pòble.

Alavetz qu'apareisheran es romans, volien qu'era Val d'Aran deishèsse d'èster liura e sobeirana. Mès, se trapèren damb uns aranesi que non les ac permetien, e ath delà, compdauen tamb era ajuda deth valent gegant que tostemp les hège trionfar.

Un dia, es romans heren presoèra ara hilha de Mandrònius e se la emportèren

Redaccion
Betlan (Marcatosa)

Mandrònius hec a talhar ua aurelha a cada soldat roman captiu, e es dues ath sòn tribun, e les envièc entara ciutat de Roma

entath sòn campament. En sabec, sa pair e quauqui òmes deth pòble prenen es armes e l'anèren a rescatar. Es romans que non moriren en atac se rendiren.

Mandrònius volie demostrar a Roma tamb qui s'aurie de pelejar se volie conquerir aguest parçan, atau que hec a talhar ua aurelha a cada soldat roman, e es dues ath sòn tribun. Prenec un des presoèrs e li dèc eth present entà que l'ac entreguèsse ath sòn emperador, en Roma.

Es romans hugeren d'Aran. Quan ath cap d'un temps tornèren, premaniren en pòble de Garòs ua emboscada tà Mandrònius, l'empresoèren e l'auciren. Hè quauque temps, s'amassèren sies o sèt deth pòble e bastiren un gegant en aumenatge ath nòste eròi. Li an hèt ua estructura de husta que s'ampare enes espatles e s'amie tamb un manilhon de bicicleta. Diden es que la pòrten que cau fòrça, mès sustot equilibri entà que non queigue. Es ròbes que vestís sòn pròpies dera sua epòca, pèths e ròba de sac. Era cara, la hè de bon jan, com diden qu'ère. E cada an, es dies dera hèsta, ges entath carrèr e bare ena plaça.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

José Bové ei occitan

En article dera setmana passada defenia accions globaus entà lutar contra era contaminacion des lacs e des aigües dera Val d'Aran. Era globalizacion non ei ua accion esvitable, ei un efècte dera istòria damb eth qu'auem d'aprèner a conviuer. En Aran era accion globau produsís cambis rapids enes estructures toristiques; sonque es grops d'empresas o es multinacionaus van a poder competir. Es inversions estrangèras se multipliquen e eth percentatge de propietat aranesa se hè petit. Es aranesi van a auer d'adaptar-se (o morir). Es antiglobalizadors perseguissen hum, vòlen arturar eth temps. Era globalizacion non se pòt arturar, sonque se pòt conduir. Es moviments antiglobalizacion an arrenhut amassar ath cant sòn a teorics e pensadors de gran nivèu que farcissen era actualitat d'ideologia (que plan que n'auem besonh). Bèth temps a, José Bové d'origen occitan, antiglobalizador destacat, se declarèc occitan e enes sues manifestacions se i vendien es drapèus damb era crotz. Ena mesura que creish era sua popularitat se descuede aguesta particularitat e apareish coma defensor deth camp francés, antiglobalizador gal, Astèrix contra era globalizacion, ... Non coïncidiqui totalament damb es formes e era ideologia de Bové, mès reconeishi ua aportacion ara reflexion politica e un combat contra era politica agrària europèa (qu'agranís es desigualtats deth mon, promocione er emplec de pesticides, ataquè es coitius ecologics...) que naturaument afècte ara Val d'Aran (abandon des petites empreses familhars, pas contunhat de camions damb gran,...). José Bové ei occitan.

